

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УКРАЇНА)
ГУМАНІСТИЧНО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯНА ДЛУГОША
В МІСТІ ЧЕНСТОХОВІ (ПОЛЬЩА)

ISSN (print) 2617-0833
ISSN (online) 2617-0841

**Міжнародний науковий журнал
«ОСВІТА І НАУКА»**

**ПРИРОДНИЧІ ТА ТЕХНІЧНІ НАУКИ
ГУМАНІТАРНІ ТА СУСПІЛЬНІ НАУКИ
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ**

Виходить два рази на рік

Випуск 2(33) 2022

МУКАЧЕВО-ЧЕНСТОХОВА

**Міжнародний науковий журнал
«ОСВІТА І НАУКА»**

*Заснований у 2006 році. Виходить двічі на рік.
Співзасновники та видавці журналу*

*Мукачівський державний університет (Україна)
Гуманістично-природничий університет ім. Яна
Другоша в місті Ченстохові (Польща)*

*У 2018 році перереєстрований, Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
 масової інформації КВ №23077-12917ПР*

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою (Протокол №10 від 19.12.2022 р.)*

Головний редактор:

Щербан Тетяна Дмитрівна – доктор психологічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України (Мукачево, Україна)

Заступники головного редактора:

Jerzy Piwowarski – Dr. hab., Prof. AJD (Ченстохова, Польща)

Гоблик Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Відповідальний секретар: **Мовчан Катерина Миколаївна** (Мукачево, Україна)

СКЛАД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Розділ "Природничі та технічні науки"

Відповідальний редактор: Козарь Оксана Петрівна – доктор технічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Члени редакційної колегії:

Злотенко Б.М. – д-р т. н., професор (Київ, Україна)

Блецкан Д.І. – д-р фіз.-мат. н., професор (Ужгород, Україна)

Boguslaw Wozniak – Dr. Eng., Prof. (Лодзь, Польща)

Шаблій О. І. – д-р геогр. н., професор (Львів, Україна)

Yuriy Povstenko – Prof. Dr. hab. (Ченстохова, Польща)

PavolLizak – Prof. Ing, PhD (Ружонберог, Словачька Республіка)

Кабацій В.М. – к. фіз.-мат. н., доцент (Мукачево, Україна)

Ігнатишин М.І. – к. т. н., доцент (Мукачево, Україна)

Смочко Н.М.– д-р. геогр. н, доцент (Мукачево, Україна)

Розділ "Гуманітарні та суспільні науки"

Відповідальний редактор: Теличко Наталія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Члени редакційної колегії:

Попович Н.М. – д-р пед. н., професор (Мукачево, Україна)

Шандор Ф.Ф. – д-р філос. н., професор (Ужгород, Україна)

Оросова Рената – д-р філософії (Словачька Республіка)

Саболч Єва – д-р філософії, професор (Угорщина)

Beata Urbanowicz – Prof. hab. Dr., професор (Ченстохова, Польща)
Marzena Bogus – Dr. (Ченстохов, Польща)
Daniela Kukla – Dr., Prof. (Ченстохова, Польща)
Maryla Renat – Dr. (Ченстохова, Польща)
Максименко С.Д. – д-р психол. н., професор (Київ, Україна)
Ямчук Т.Ю. – к. психол. н. (Мукачево, Україна)
Швардак М.В. – д-р. пед. н., доцент (Мукачево, Україна)
Прокопович Л.С. – к. філол. н., доцент (Мукачево, Україна)
Малець О.О. – д-р і.н., доцент (Мукачево, Україна)
Морська Л.І. – д-р пед. н., професор (Львів, Україна)

Розділ "Економічні науки"

Відповідальний редактор: *Реслер Марина Василівна* – доктор економічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Члени редакційної колегії:

Папп В. В. – д-р екон. н., професор (Мукачево, Україна)
Боднар М.І. – д-р екон. н., професор (Київ, Україна)
Задорожний Зеновій-Михайло В. – д-р екон. н., професор (Тернопіль, Україна)
Куцик П.О. – к. екон. н., професор (Львів, Україна)
Maya Margvelashvili – PhD. prof. (Тбілісі, Грузія)
Peter Šoltés – PhD. doc. Senior research fellow (Братіслава, Словачька Республіка)
Gozora V.A. – PhD. Prof. (Братіслава, Словачька Республіка)
Jan Hron – Prof. Ing, DrSc. dr. h.c. (Прага, Чеська Республіка)
Teresa Martyniuk – PhD. Prof. (Сопот, Польська Республіка)
Robert Magda – PhD. Prof. (Геделле, Угорська Республіка)
Ровт Алекс – к. екон.н. (США)
Пітюлич М.І. – д-р екон. н., професор (Ужгород, Україна)
Дем'ян Я.Ю.– к. екон. н., доцент (Мукачево, Україна)
Лизанець А.Г. – к. екон. н., доцент (Мукачево, Україна)
Лінтур I.B. – к. екон. н., доцент (Мукачево, Україна)

M 58

Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА» / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.); заст. гол. ред.: Jerzy Piwowarski; В.В. Гоблик. – Мукачево-Ченстохова: РВВ МДУ; Гуманістично-природничий університет ім. Яна Длугоша в місті Ченстохові, 2022. – Вип. 2(33). – 340с.

УДК 37:001(051)-027.543-028.42"540*6"

Міжнародний науковий журнал “ОСВІТА І НАУКА” зареєстровано та проіндексовано в таких міжнародних наукометричних базах даних: *Index Copernicus (ICV 2021 = 80,1), ResearchBib, SJIF/Inno-Space (Марокко), CiteFactor, Infobase Index (Індія), DRJI (Індія), Turkish Education Index, Global Impact Factor, Eurasian Scientific Journal Index, зареєстрований в Google Scholar.*

**International scientific journal
«Education and Science»**

Founded in 2006. Published twice a year.
Co-founders of and publishers the journal:
Mukachevo State University (Ukraine)
Humanistic-Natural Sciences University named after Yana Dluhosha in Czestochowa (Poland)

*Re-registered in 2018, Certificate of state registration of printed mass media,
KV №23077-12917PR*

Recommended to printing and distribution through the Internet Scientific and technical council of Mukachevo State University (Protocol № No10 610 19.12.2022 p.)

Chief Editor:

Shcherban Tetyana – Doctor of Psychology, Professor. Honored Worker of Education of Ukraine (Mukachevo, Ukraine)

Deputies editor in chief:

Jerzy Piwowarski – Dr. hab., Prof. AJD (Częstochowa, Poland)

Hoblyk Volodymyr – Doctor of Economics, Professor (Mukachevo, Ukraine)

Responsible secretary: ***Movchan Kateryna*** (Mukachevo, Ukraine)

EDITORIAL BOARD

Section "Natural and technical Sciences"

Responsible editor: *Kozar Oksana* – Doctor of Technical Sciences, Professor (Mukachevo, Ukraine)

Members of the editorial board:

Zlotenko B.M. – Dr. Eng., Professor (Kyiv, Ukraine)

Bleckan D.I. – Dr. Eng., Professor (Uzhgorod, Ukraine)

Boguslaw Wozniak - Dr. Eng., Prof. (Lodz, Poland)

Shabli O.I. – Dr. of Geography, Professor (Lviv, Ukraine)

Yuriy Povstenko – Prof. Dr. hab. (Częstochowa, Poland)

Pavol Lizak – Prof. Ing, PhD (Ruzhonberog, Slovak Republic)

Kabatsiy V.M. – Ph. D in Physics and Mathematics, Docent (Mukachevo, Ukraine)

Ignatyshyn M.I. – Ph.D. in Techn., Docent (Mukachevo, Ukraine)

Smochko N.M. – Dr. of Geography (Mukachevo, Ukraine)

Section "Humanities and Social Sciences"

Responsible editor: *Telychko Natalia* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Mukachevo, Ukraine)

Members of the editorial board:

Popovich N.M. – Dr. of Ped. sc., Professor (Mukachevo, Ukraine)

Shandor F.F. – Dr. of Philosophy, Professor (Mukachevo, Ukraine)

Orosova Renata – Dr. of Philosophy (Slovak Republic)

Sabolch Eve – Dr. of Philosophy, Professor (Hungary)

Beata Urbanowicz – Prof. hab. Dr., Professor (Częstochowa, Poland)

Marzena Bogus – Dr. (Częstochowa, Poland)

запам'ятовується. Та й по емоційному впливу текст також не може конкурувати із зображеннями. Так що інформація, закладена в зображенні, сприймається швидше і легше, то й перегляд рекламно оголошення зазвичай починається з зображення.

Отже, секрет дії реклами криється у використання найтонших особливостей людської психології. Найбільш ефективною є реклама, в якій враховані потреби та інтереси людей. Рекламодавцям необхідно мати ґрунтовне уявлення про мотиви потенційних покупців, аби знати не тільки, які товари та які умови, а й яка реклама приведе до купівлі.

Список використаних джерел

1. Власов П. К. Психология в рекламе / под ред. к.п.н. П. К. Власова. – 2-е издание. – Х.: Изд-во Гуманитарный центр, 2007. – 320 с.
2. Обритько Б. А. Реклама і рекламна діяльність: курс лекцій / Б. А. Обритько. – К.: МАУП, 2002. – 240 с.
3. Малаєва Є. Психологічний вплив реклами на споживача / Є. Малаєва // Практика управління. – 2008. – № 9.

References

1. Vlasov, P. K.; Vlasova, P. K. ed., 2007. *Psykhoholohiya v reklame [Psychology in advertising]*. 2nd edition. Kharkiv: Publishing House.
2. Obrytko, B. A. 2002. *Reklama i reklamna diialnist [Advertising and advertising activities]*. Kyiv: MAUP.
3. Malaieva, Ye. 2008. Psykhologichnyi vplyv reklamy na spozhyvacha [Psychological impact of advertising on the consumer]. *Management practice*, 9.

УДК 37.091.2:004(045)=111

MODERN EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN GENERAL SECONDARY EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS: ONE-TO-ONE DISCUSSION AS A PEDAGOGICAL MODEL

Harapko Vitaliia, Yovdiy Viktoriya

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ: ІНДИВІДУАЛЬНА ДИСКУСІЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ

Гарапко В. І., Йовдій В. Я.

One of the most basic human needs is to participate in conversations. Basic manifestations of human organization, such as child-rearing, friendship, relationships, and partnership, are of common importance for discussion. There is something archetypal in conversation – dialogue ("dia" means across in Greek, "logue" from logos, which means language – so to speak, language through two). The epic conversations between father and son in the ancient Hindu scriptures of the Mahabharata and the Puranas are a distillation of the central

themes of the transmission of knowledge, while Plato's dialogues involve passionate philosophical conversations between the two interlocutors. The purpose of the article is to draw attention to the fact that conversation is not just part of learning, conversation is learning. It is clear that the one-on-one conversation method occupies a special place in education. Therefore, it is through individual acquaintance with each student that a deeper level of learning takes place, so that the school recognizes the elementary need of each person: to be heard and to have time to discuss life and the world with someone else. It is important to recognize the importance of one-on-one discussions. In some interactions the conversation may remain superficial, but in others the conversation will reveal the problem or lead to a solution. Eventually, as the relationship grows, through powerful questioning, active listening, and full presence, you can guide the student to a higher level of thought and being. In fact, few gifts are greater than these: being present, actively listening, and asking good questions. A school that can provide this to the student will be a great place for every student, and therefore for the flourishing of humanity as a whole.

Keywords: conversation, discussion, coaching method, "Icebreaker" method, creating a special space for ideas.

Однією з найелементарніших людських потреб є участь у бесідах. Основні прояви людської організації, такі як виховання дітей, дружба, стосунки та партнерство, мають спільне значення для обговорення. У бесіді - діалозі є щось архетипне ("dia" означає поперек грецькою, "logie" від logos, що означає мова – так би мовити, мова через двох). Епічні бесіди між батьком і сином у стародавніх індуських письменах Махабхарата і Пурани є дистилляцією центральних тем передачі знань, тоді як діалоги Платона передбачають пристрасні філософські розмови між двома співрозмовниками. Мета статті – звернути увагу на те, що бесіда – це не просто частина навчання, бесіда – це навчання. Зрозуміло, що метод бесіди один на один займає особливе місце в освіті. Отже, саме шляхом індивідуального знайомства з кожним учнем відбувається більш глибокий рівень навчання, щоб школа визнавала елементарну потребу кожної людини: бути почутий і мати час для обговорення життя та світу з хтось інший. Важливо усвідомлювати важливість обговорень один на один. У деяких взаємодіях розмова може залишатися поверхневою, але в інших розмова розкриває проблему або приведе до вирішення. Згодом, у міру того, як стосунки зростуть, за допомогою сильних запитань, активного слухання та повної присутності ви зможете спрямувати учня на вищий рівень думки та буття. Насправді, небагато дарів є більшими за ці: бути присутнім, активно слухати та ставити вагомі запитання. Школа, яка може надати це учневі, стане чудовим місцем для кожного учня, а отже, і для процвітання людства в цілому.

Ключові слова: бесіда, дискусія, метод коучингу, метод «Криголам», створення спеціального простору для ідей.

It stands to reason that the one-to-one discussion holds a special place in education. Some of the earliest theorists of education knew this well: Laozi's writings focus on the relationship between the master and the student. In this dialogic prism the student needs to follow the teachings of the master closely to learn[2]. When advice and instruction is given in the privileged relationship of a discussion, learning is clear and powerful. Jean-Jacques Rousseau's 18th Century novel *Emile* (1762) consists of a series of one to one exchanges between Emile's tutor and Emile. It is through these discussions, sometimes in writing, that deep learning takes place as explanations are rich and a sincere effort is made to communicate, to be understood[3].

An essential component of this dynamic is the interlocutor: the person who listens and reacts, who is there to define and energise the learning, a living presence to receive ideas and generate new ones. Vygotsky, in *Mind in Society*, reflects on the power of the exchange as a model of learning: the building upon of knowledge in dyads, what he called constructivism [3,5].

The latest publications. The visionary early 20th Century literary critic Mikhail Bakhtin saw dialogic narrative structures as centrally human and even spiritually liberating, whereas the 19th Century philosopher Hegel recognised a dialectic structure as the unfolding of historical process [1, 4]. In short, the aim of this article is to notice that the dialogue is not just a part of learning, dialogue *is* learning. To be more extreme, dialogue is the very substance of thought.

Results. The modern structure of schooling, predicated on the factory model of the late 1800s with large classes being taught in unison by a single instructor, does not allow for dialogue[3]. The outdated yet “modern” model forces ex-cathedra type teaching, and it is only with exceptional dexterity and effort that the teacher might be able to differentiate instruction for most students some of the time. It is quite possible in this industrial model for a student to go through an entire year of schooling without ever having had a meaningful, extended and non-academic one-to-one conversation with his/her/their teacher [2].

As educational systems approach the first quarter of the 21st Century and the benefits of social psychology, neurobiology and sociology have pointed more emphatically than ever to the importance of emotions, relevance and human contact in learning, most especially with the dislocating consequences of Covid and more and more evidence that mental health is a priority in educational practice, the importance of seeking out opportunities to have one-to-one discussions becomes even more palpable [2,4]. Teachers and heads of school cannot see the profession of the educator as nothing but a technical exercise in merely imparting academic knowledge and assessment, rather, it is understood that education is first and foremost an act of psychology in which

relationship-building, using dialogue to diagnose and remedy situations and mentoring, are core to the profession.

There are two vital elements to anyone to one discussion that will influence the quality and productivity of such an exchange. First, the rapport between the discussants. There has to be some degree of trust and mutual respect for the discussion to consolidate and develop. The more trustworthy the interlocutor, the more well established the rapport, the more likely the sincerity of the exchange and the opening of the discussion to meaningful themes [3]. The second element is the way the discussion is structured: having good educational one-to-one discussion is not merely an intuitive chat, it needs to involve certain life coaching principles. Establishing the right relationship between a student and a teacher is not simple as such a relationship cannot be forced or engineered. For students to engage in discussion, they have to feel confident and comfortable to do so. This might never happen but educators can promote a classroom culture where this is more likely to be the case [4].

The first thing to do is to greet the student in question frequently, to check in regularly and to find out about their interests, challenges and opportunities. What extracurricular activities do they do? What's their favourite subject? How was the weekend? What are they doing this weekend? Regular checking in like this, on the fly, before and after lessons, helps to create an easy-going rapport [3]. This type of "small talk" has a social function: it loosens the rapport and gives the student an easier launching pad for future conversations that might require more introspection.

Structuring a one to one discussion. Such discussions should be in a safe place at school where the student is comfortable. Coaching techniques indicate that it is better to be at an angle to the student than right in front of them: give the student space to ideate, think and speak without your presence blocking their field of vision [3,4].

Start with an icebreaker method: how are things? How was the weekend? How are you enjoying that book you are reading? From there, ask the student what they would like to bring up, what would be a meaningful discussion for them. If they cannot think of one, you can simply run through each of their subjects to see how they are doing in each,

ask about extracurricular activities and generally have an update. If the student wishes to discuss something else then follow the line of discussion they open up by asking follow-up questions that allow the student to establish by themselves whatever the issue might be or what solution they might be able to find. The coaching method has, at its centre, the principle that the interlocutor has the key to unlock whatever problem there might be, and it is not the coach's job to provide answers but to ask Socratic-styled questions to empower the student to find a response [3]. The main is to be present, listen, acknowledge, show interest, observe, listen for cues in voice tone, be receptive, create a space for ideation and sharing.

Conclusions. It is by getting to know each student on a one-to-one basis that more profound levels of learning will take place so that the school acknowledges that elemental need in every human: to be heard and to have some time to discuss life and the world with someone else. It is important to recognise the importance of one to one discussions. In some interactions, the conversation might remain superficial but in others, the conversation will unravel a problem or lead to a solution. Through time, as the rapport grows, by using powerful questions, active listening and full presence you will be able to guide the student to a higher plane of thought and being. In fact, there are few gifts greater than these: being present, listening actively and asking powerful questions. A school that can provide these to a student will be a great place for every learner and, therefore, for human flourishing at large.

References:

1. Bakhtin, M. 1981 The dialogic imagination. Available at: <https://www.d.umn.edu/~cstroupe/handouts/8906/Mikhail-Bakhtin-The-Dialogic-Imagination-Excerpt.pdf> [Accessed 04 December 2022].
2. Curriculum on the Move. Working Group 2.2. 2018. Available at: https://www.fig.net/organisation/comm/wg/2022_2.2.asp [Accessed 10 December 2022].
3. Hughes, K. 2022. Thematic Notes No. 3. The power of 1:1 discussions as a pedagogical model•#CurriculumOnTheMove. Available at: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381159?posInSet=10&queryId=2a9b749d-8336-408a-b42b-a16c701b2ab4> [Accessed 03 December 2022].
4. Ten points on the futures of education. 2022. Available at: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381526> [Accessed 04 December 2022].
5. Vygotsky, M. (1934) In Mind in Society. Available at: <http://ouleft.org/wp-content/uploads/Vygotsky-Mind-in-Society.pdf> [Accessed 03 December 2022].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>